# NEUVOSTON PÄÄTÖS (EU) 2021/1940,

## annettu 9 päivänä marraskuuta 2021,

## viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Valko-Venäjän tasavallan välisen sopimuksen soveltamisen osittaisesta keskeyttämisestä

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 77 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 218 artiklan 9 kohdan alakohdan,

ottaa huomioon Euroopan unionin ja Valko -Venäjän tasavallan välisen sopimuksen ([1]) viisumien myöntämisen helpottamisesta ja erityisesti sen 14 artiklan 5 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Euroopan unionin ja Valko-Venäjän tasavallan välinen sopimus viisumien myöntämisen helpottamisesta, jäljempänä 'viisumihelpotussopimus', tuli voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2020 yhtä aikaa luvattomasti maassa oleskelevien henkilöiden takaisinotosta tehdyn Euroopan unionin ja Valko-Venäjän tasavallan välisen sopimuksen ([2]), jäljempänä 'takaisinottosopimus', kanssa.

(2) Viisumihelpotussopimuksen tarkoituksena on vastavuoroisuutta noudattaen helpottaa viisumien myöntämistä unionin ja Valko-Venäjän kansalaisille sellaista oleskelua varten, jonka on tarkoitus kestää enintään 90 päivää minkä tahansa 180 päivän jakson aikana. Viisumihelpotussopimuksella helpotetaan osaltaan ihmisten välistä vuorovaikutusta sekä arvojen, mukaan lukien ihmisoikeuksien ja demokratian periaatteiden kunnioittamisen, jakamista.

(3) Viisumihelpotussopimuksen 14 artiklan 5 kohdan mukaan kumpi tahansa osapuoli voi keskeyttää viisumihelpotussopimuksen tai sen osan soveltamisen. Päätös soveltamisen keskeyttämisestä on annettava tiedoksi toiselle osapuolelle viimeistään 48 tuntia ennen päätöksen voimaantuloa. Kun keskeyttämiseen johtaneet syyt lakkaavat olemasta voimassa, viisumihelpotussopimuksen soveltamisen keskeyttäneen osapuolen on ilmoitettava tästä välittömästi toiselle osapuolelle.

(4) Vastauksena Valko-Venäjän yhteiskunnan kaikkia osia koskeviin jatkuviin raakoihin tukahduttamistoimiin ja erityisesti matkustajalennon kaappaukseen 23 päivänä toukokuuta 2021 unioni kielsi valkovenäläisiltä lentoliikenteen harjoittajilta ylilennot unionin alueella ja esti niiden pääsyn unionin lentoasemille, hyväksyi neljännen pakotepaketin, joka kohdistuu luonnollisiin henkilöihin, oikeushenkilöihin, yhteisöihin ja elimiin, sekä määräsi talouspakotteita neuvoston asetuksella (EY) N:o 765/2006 ([3]) ja neuvoston päätöksellä 2012/642/YUTP ([4]).

(5) Näiden rajoittavien toimenpiteiden seurauksena Valko-Venäjä ilmoitti 28 päivänä kesäkuuta 2021 keskeyttävänsä vastatoimena osallistumisensa itäiseen kumppanuuteen sekä takaisinottosopimuksen soveltamisen. Valko-Venäjän parlamentille esitettiin 8 päivänä syyskuuta 2021 lakiehdotus takaisinottosopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä.

(6) Samaan aikaan laittomat muuttovirrat Valko-Venäjältä ensin Liettuaan ja sittemmin Puolaan ja Latviaan ovat lisääntyneet ennenäkemättömällä tavalla. Äkillinen kasvu viittaa siihen, että Valko-Venäjän hallitus edistää laitonta muuttoliikettä poliittisia tarkoituksia varten ja että kyse on erityisesti kostotoimista Liettuaa, Puolaa ja Latviaa vastaan niiden Valko-Venäjää koskevan kannan vuoksi.

([1]) EUVL L 180, 9.6.2020, s. 3.
([2]) EUVL L 181, 9.6.2020, s. 3.
([3]) Neuvoston asetus (EY) N:o 765/2006, annettu 18 päivänä toukokuuta 2006, Valko-Venäjää koskevista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 134, 20.5.2006, s. 1).
([4]) Neuvoston päätös 2012/642/YUTP, annettu 15 päivänä lokakuuta 2012, Valko-Venäjän tilanteen johdosta määrättävistä rajoittavista toimenpiteistä (EUVL L 285, 17.10.2012, s. 1).

(7) Valko-Venäjän toteuttamat toimet rikkovat niitä perusperiaatteita, joiden pohjalta viisumihelpotussopimus tehtiin, ja ovat vastoin unionin ja sen jäsenvaltioiden etuja. Nämä toimet rikkovat varsinkin ihmisoikeuksia ja demokratian periaatteita ja kannustavat laittomaan muuttoliikkeeseen Valko-Venäjältä unionin alueelle.

(8) Sen vuoksi olisi keskeytettävä sellaisten viisumihelpotussopimuksen määräysten soveltaminen, jotka koskevat lyhytaikaisten viisumien myöntämistä eräille henkilöryhmille, eli Valko-Venäjän virallisten valtuuskuntien jäsenille, Valko-Venäjän kansallisten ja alueellisten hallitusten ja parlamenttien jäsenille sekä Valko-Venäjän perustuslakituomioistuimen ja Valko-Venäjän korkeimman oikeuden jäsenille heidän hoitaessaan tehtäviään,

9) Tällä päätöksellä kehitetään niitä Schengenin säännöstön määräyksiä, joihin Irlanti ei osallistu neuvoston päätöksen 2002/192/EY ([5]) mukaisesti; Irlanti ei sen vuoksi osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Irlantia eikä sitä sovelleta Irlantiin.

10) Euroopan unionista tehtyyn sopimukseen ja Euroopan unionin toiminnasta tehtyyn sopimukseen liitetyssä, Tanskan asemasta tehdyssä pöytäkirjassa N:o 22 olevien 1 ja 2 artiklan mukaisesti Tanska ei osallistu tämän päätöksen hyväksymiseen, päätös ei sido Tanskaa eikä sitä sovelleta Tanskaan,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

*1 artikla*

Keskeytetään seuraavien viisumien myöntämisen helpottamista koskevan Euroopan unionin ja Valko -Venäjän tasavallan välisen sopimuksen, jäljempänä 'viisumihelpotussopimus', määräysten soveltaminen:

a) 4 artiklan 1 kohdan a alakohta kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka ovat Valko-Venäjän virallisten valtuuskuntien jäseniä, myös pysyviä jäseniä, ja jotka osallistuvat Valko-Venäjälle osoitetun virallisen kutsun perusteella virallisiin kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin taikka tapahtumiin, joita hallitustenväliset järjestöt järjestävät jonkin jäsenvaltion alueella;

b) 5 artiklan 1 kohdan a ja b alakohta kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka tehtäviään hoitaessaan ovat Valko-Venäjän kansallisen tai alueellisen hallituksen tai parlamentin jäseniä tai Valko-Venäjän perustuslakituomioistuimen tai Valko-Venäjän korkeimman oikeuden jäseniä, sekä kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka ovat Valko-Venäjän virallisen valtuuskunnan pysyviä jäseniä ja jotka osallistuvat Valko-Venäjälle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin taikka tapahtumiin, joita hallitustenväliset järjestöt järjestävät jonkin jäsenvaltion alueella;

c) 5 artiklan 2 kohdan a alakohta kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka ovat Valko-Venäjän virallisen valtuuskunnan jäseniä ja jotka osallistuvat Valko-Venäjälle osoitetun virallisen kutsun perusteella säännöllisesti virallisiin kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin taikka tapahtumiin, joita hallitustenväliset järjestöt järjestävät jonkin jäsenvaltion alueella;

d) 6 artiklan 3 kohdan a ja b alakohta kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka ovat Valko-Venäjän kansallisen tai alueellisen hallituksen tai parlamentin jäseniä tai Valko-Venäjän perustuslakituomioistuimen tai Valko-Venäjän korkeimman oikeuden jäseniä, sekä kaikkien sellaisten viisuminhakijoiden osalta, jotka ovat Valko-Venäjän virallisen valtuuskunnan jäseniä, myös pysyviä jäseniä, ja jotka osallistuvat Valko-Venäjälle osoitetun virallisen kutsun perusteella virallisiin kokouksiin, kuulemisiin, neuvotteluihin tai vaihto-ohjelmiin taikka tapahtumiin, joita hallitustenväliset järjestöt järjestävät jonkin jäsenvaltion alueella.

([5]) Neuvoston päätös 2002/192/EY, tehty 28 päivänä helmikuuta 2002, Irlannin pyynnöstä saada osallistua joihinkin Schengenin säännöstön määräyksiin (EYVL L 64, 7.3.2002, s. 20).

*2 artikla*

Neuvoston puheenjohtaja antaa unionin puolesta viisumihelpotussopimuksen 14 artiklan 5 kohdassa määrätyn ilmoituksen viimeistään 48 tuntia ennen tämän päätöksen voimaantuloa.

*3 artikla*

Tämä päätös tulee voimaan toisena päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 9 päivänä marraskuuta 2021.

*Neuvoston puolesta*
*Puheenjohtaja*
A. ŠIRCELJ